

Rådhuspladsen 2020

Har været til møde på Kgs. Nytorv det meste af dagen og er på vej op ad Strøget til Rådhuspladsen. Kunne have taget metroen de to stop, men har valgt at nyde det gode forårsvejr til fods. Også godt at få rørt sig lidt.

Strøget kan ellers godt være lidt af en prøvelse. Allerede her i maj er der kommet mange turister til byen, og skånsk-svensk høres overalt. Turister har nu engang et andet tempo end os andre, der bare skal frem. Glæder mig allerede til at overstå mylderet og mærke suset af den store Rådhusplads.

Ved Strøgets udmundning drejer jeg skarpt til højre og indtager en ledig stol ved mit foretrukne vandingssted, Café Bristol, på hjørnet af Vestergade og Rådhuspladsen. Her er der sol og varme og en fin udsigt ud over pladsen. Godt nok ikke byens billigste sted, men med dén beliggenhed og den gode stemning er det ok. Det skal gøre godt med et stort glas fadøl!

Jeg får hurtigt øjenkontakt med en af de unge tjenere, som med et glimt i øjet tager imod min bestilling. Jeg mærker en stille fryd i kroppen. Er det mon pigens klare blik, forårsluften eller en længst glemt ungdomsfølelse, der er på spil?

Den kølige, vederkvægende øl gør sin virkning. Snart er dagens problemer glemt, og kroppen slapper af. Øjnene begynder at studere omgivelserne, og tankerne følger efter. Hvor er her dog dejligt, nu hvor pladsen endelig er blevet færdig.

Jeg lader blikket vandre rundt langs facaderne. I retning af Vester Voldgade ser jeg Vartovs gamle bygning og de stolte lurblæsere på deres piedestal højt mod himlen. Efter at man fik fjernet den lille skov foran Paladshotellet, har søjlen igen fået jordforbindelse, og synet af hotellets smukke facade og svungne indgangsparti kan igen nydes i sin helhed.

For foden af Rådhuspladsen gløder Rådhusets røde murværk i eftermiddagssolens gyldne stråler. Rådhuset er og bliver pladsens konge, mægtigt og prægtigt – folkets hus!

Dragespringvandet ligger på sin vante plads og sender en brise af kølende og glimtende dråber ud over de nærmeste omgivelser. Drabelig er dragens kamp med tyren. Den lange bassinkant med de dekorative frugtkurve er et yndet opholdssted for københavnere i alle aldre.

Til højre for springvandet ligger industriens store glashus, hvis monumentale facade blev formildet af den imponerende glasudsmykning, som er blevet et fast punkt på turisternes sightseeingrute.

For enden af den flotte allé, Vesterbros Passage, ses Vesterport med sin runde portal. Ifølge arkitekten skulle den nye byport med sin beliggenhed på Københavns gamle fæstningsterræn stå som vartegn for grænsen mellem middelalderbyen og de nye bydele.

På toppen af byporten ligger en bistro med udsigt ud over Rådhuspladsen og Vesterbros Passage helt ned til Frihedsstøtten. Det vingeformede tag er beklædt med de nye højtydende solceller, der forsyner hele bygningen med energi.

En af etagerne bruges til showroom for nogle af landets kendteste virksomheder. På en anden etage udstiller Københavns Kommune sine planer for udviklingen af de nye byområder og informerer om sine visionære klimaplaner.

Der er også blevet plads til et permanent pressecenter og studiefaciliteter til brug for de mange arrangementer på pladsen.

»Excuse me, may we sit here?« spør et kinesisk udseende ægtepar. »Please«, sir jeg. Det viser sig, at de kommer fra Beijing og er på en uges charterferie i Danmark, H. C. Andersens land. De er kommet her flere gange for at nyde stemningen og se på de mange mennesker, der passerer forbi.

I går havde de været henne ved statuen af den gamle digter ved siden af Rådhuset. Og efter at de havde fået øje på springvandets drager og været en tur i Tivoli havde de følt sig helt hjemme, sagde de med et stort smil.

Jeg havde nær glemt, at bilerne på den gamle H. C. Andersens Boulevard kører i en tunnel under pladsen. Det er jo derfor, at pladsens lyde høres så tydeligt nu. Før i tiden var der næsten altid en enerverende baggrundsstøj fra bilerne.

Jeg tror Politikens tidligere arkitekturanmelder, Henrik Sten Møller, var den første, der lancerede ideen om en tunnel, da man sidst rodede med Rådhuspladsen tilbage i 1995. I en artikel skrev han noget i retning af, at hvis København havde haft ambitioner som storby, ville H. C. Andersens Boulevard som motorvej naturligvis være gravet ned i jorden.

Og et halvt år efter at Ritt Bjerregaard var trådt til som overborgmester i 2006, var hun også fremme med et ønske om at grave boulevarden ned for at få byen til at hænge bedre sammen. Hun blev dog hurtigt banket på plads af sine embedsmænd.

Det havde unægteligt været dyrt og bøvlet at få anlagt tunnelen, næsten 2 mia. kr. havde det kostet og krævet langvarige opgravninger. Det var vist kun arkæologerne, der i første omgang kunne se komikken. Med de mange nye fund på stedet kunne de føje et nyt kapitel til byens historie.

I dag er bilisterne glade for den glidende trafik og de mange underjordiske parkeringspladser, der gør den indre by meget mere tilgængelig. I dag kan man slet ikke forestille sig en Rådhusplads med rækker af bilkøer.

I retning af Dagmarbiografen ligger nu Københavns Cykelhal på det sted, hvor H. C. Andersens Boulevard tidligere pløjede sig gennem pladsen. Bygningen rummer alt til cykelfaget henhørende: salg og udlejning af cykler, cykelstald og værksted. Bygningen er også blevet hub for bycyklerne. Huset summer af aktivitet på denne forårsdag.

I det hele taget har denne side af pladsen fået et stort løft, ikke mindst efter at den tidligere bank blev ombygget til den nye deli. Især dagens brunch er blevet et hit blandt mange københavnere.

»Splat!« sir det. En måge taber en klat for fødderne af mig, uden at ramme. Man har da lov at være heldig! Det minder mig om, at byen ligger tæt ved Øresund. Havnebyen København! Jeg kan svagt fornemme den salte havgus prikke i næsen. Herligt!

Mit blik fortsætter. Ad hovedtrappen til metrostationen passerer en ubrudt strøm af mennesker til og fra perronen 20 meter under jorden. Åbningen af metroringen har sat sit præg på byens puls. København er blevet mere livlig.

Men når man skuer ud over de mange parkerede cykler, står det lysende klart, at Københavns succes som cykelby rummer visse udfordringer! Vi mangler endnu at se den perfekte løsning på cykelparkeringen. Problemet er ikke blevet mindre af, at de unge for alvor har taget Rådhuspladsen til sig – og bruger den.

Stationstrappen, elevatorerne og de flot designede ovenlys sender tankerne tilbage til den tidligere sorte busterminal, der lå her indtil for 10 år siden. Som en kæmpemæssig sarkofag tårnede den sig op og skar pladsen over, så man ikke kunne se fra den ene ende til anden. Bagved måtte buspassagererne springe for livet mellem kæmpestore, stinkende bybusser. Hvordan kunne de dog finde på det? Nå, tiden var en anden.

Københavnerne måtte i øvrigt stå model til meget i de næsten 10 år metrobyggeriet stod på. Store dele af byen var gravet op. Det virkede, som om alverdens vedligeholdelses- og anlægsprojekter skulle realiseres på én gang uden nogen sammenhængende plan.

Men nu er det hele overstået, og københavnerne ånder lettet op. Turisterne har for alvor fået øjnene op for, hvor fantastisk dejlig vores hovedstad er blevet, og man kan mærke, at København nu trækker gæster til fra hele verden.

Glasset er tomt. Jeg nikker til tjeneren og kvitterer for fadøllen på min pt. Hun sender mig et strålende smil til afsked. Efter et hurtigt farvel til kineserne og til lyden af rådhusurets timeslag krydser jeg hen over pladsen, passerer Vesterports bue og fortsætter mod Hovedbanegården under alleens nyudsprungne træer. Fem minutter senere tager jeg S-toget hjem til Valby.

Valby 4. maj 2012

(Bidrag til Politikens idékonkurrence om Rådhuspladsen)

Arkitekt MAA
Jan Koed
Clara Pontoppidans Vej 41
2500 Valby

tel: 3322 3728
mail: jk@cadaid.dk
web: www.cadaid.dk